

© Aerial_photograph_of_Vila_Nova_de_Cerveira vikipedia_

Des del programa europeu URBACT, una iniciativa de la Unió Europea destinada a promoure el desenvolupament urbà sostenible a través de la cooperació entre ciutats europees, es busca fomentar l'intercanvi de coneixements, la creació de xarxes d'aprenentatge i la implementació de bones pràctiques a la gestió de polítiques urbanes. Per assolir aquests objectius, URBACT proporciona a les ciutats participants eines metodològiques, assistència tècnica i finançament per a la creació de plans d'acció locals que tractin desafiaments urbans clau, com ara la inclusió social, la sostenibilitat ambiental, la governança participativa i l'economia local. A través de la col·laboració transnacional, les ciutats poden compartir experiències, adaptar solucions innovadores als seus contextos específics i enfortir la capacitat dels seus governs locals per dissenyar i implementar polítiques urbanes efectives.

En aquest context, es va crear el projecte europeu ArchEthics, una xarxa que reuneix nou ciutats europees: Kazanlak ? Bulgària, Krakow i Gda?sk a Polònia, Vila Nova de Cerveira (Portugal) Bétera (Espanya), Leros Island (Grècia) Leipzig (Alemanya)) Përmet (Albània) amb un objectiu comú: revaloritzar espais patrimonials vinculats a un passat històric complex i, de vegades, controvertit, com a antigues fronteres o llocs associats a règims totalitaris. La iniciativa articula la seva intervenció al voltant de quatre dimensions essencials: arquitectura, ciutadania, història i ètica, que es converteixen en els pilars per a la creació de laboratoris urbans de participació comunitària.

És fonamental tenir en compte que el patrimoni arquitectònic és essencial per a la connexió d'una comunitat amb el seu territori, ja que defineix els "espais culturals" que uneixen allò tangible amb allò intangible. Són llocs geogràficament delimitats, que poden abastar tant elements naturals com culturals, i actuen com a punts de referència simbòlica i social per a la comunitat. La comprensió d'aquesta relació que es dona al patrimoni arquitectònic és un element clau per garantir la protecció i la sostenibilitat d'aquest llegat actualment.

Al nord de Portugal, Vila Nova de Cerveira és un dels nou municipis que conformen aquesta xarxa, concretament amb el Castell de Dom Dinis que s'erigeix ??com un símbol central de la memòria col·lectiva local. Aquest espai no sols té un valor històric, sinó que també representa una oportunitat per reforçar el sentit de pertinença de la comunitat. Tot i això, la connexió entre la comunitat i aquest important patrimoni s'ha debilitat amb el temps, cosa que ha generat la necessitat d'implementar estratègies per a la seva reactivació social i cultural.

A Vila Nova de Cerveira s'ha incentivat la comunitat local a participar en l'elaboració d'un Pla d'Acció Estratègic centrat en la revitalització del Castell de Cerveira. Aquesta iniciativa cerca fomentar l'apropiació del castell per part dels residents, promovent-ne la recuperació econòmica i turística. Per això, s'ha conformat un Grup d'Acció Local que, des del setembre del 2023 i durant 18 mesos, ha estat treballant en conjunt per identificar accions que apropin aquest patrimoni a la comunitat local.

Amb la implementació d'aquestes estratègies, s'aspira que el Castell deixi de ser vist únicament com a monument històric i es converteixi en un espai viu, obert i compartit, que

reflecteixi el passat, el present i el futur de la comunitat que li dóna sentit.

Mònica Alcindor Huelva, arquitecta. Corresponsal del COAC a Viana de Castelo, Portugal.
Gener 2025

Referències

<https://www.facebook.com/reel/3766253360301406> [1]

<https://urbact.eu/networks/archethics> [2]

[3]

[Tornar](#) [4]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://arquitectes.eu/ca/mon/revista-de-corresponsals-archethics-de-portugal-recuperant-el-castelo-la-ciudadania>

Links:

[1] <https://www.facebook.com/reel/3766253360301406>

[2] <https://urbact.eu/networks/archethics>

[3] <http://arquitectes.eu/ca/printpdf/printpdf/32407>

[4] <http://arquitectes.eu/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>